

Vattenfall AB
Evenemangsgatan 13
16979 Solna
Sverige

Miljö- och energidepartementet

m.registrator@regeringskansliet.se
henrik.j.jonsson@regeringskansliet.se
johanna.janson@regeringskansliet.se

Dnr M2017/01069/R

Datum:
2017-08-28

Kontakt: Anna Karlsson
Email: Anna.karlsson@vattenfall.com

Telefon: 0730269624

Remissvar på Naturvårdsverkets förslag till genomförande i Sverige av Europaparlamentets och rådets direktiv 2015/2193 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar

Vattenfall vill betona vikten av att Sverige inkluderar möjligheten för tillsynsmyndighet att ge dispens till det fåtal anläggningar som kan behöva detta, främst för utökad drift vid extremt kall väderlek, men även en senareläggning av utsläppskraven kan i något fall vara motiverat i enlighet med direktivet. Miljökvalitetsnormerna utgör gräns för dispenser och garanterar därmed att de extra utsläppens påverkan är liten.

Sverige har i en europeisk jämförelse en väl utvecklad struktur för fjärrvärme av olika storlek och som dessutom använder biobränslen med olika typer av olja, inklusive bioolja, som spetslast. Det är av stor vikt att trygga driften av dessa anläggningar, speciellt vid kalla vintrar, något som även EU betonar. Även senarelagd införande av de nya utsläppsgränserna upp till 5 år som direktivet anger, kan vara kostnadseffektiva miljöåtgärder om det sammanfaller med andra ändringar för anläggningen. Direktivet anger att det inte får medföra överträdelse av miljökvalitetsnormer till luft och tillsynsmyndigheterna är väl lämpade att avgöra de lokala förhållandena.

Naturvårdsverket anför att dispensmöjligheter skulle leda till omfattande administration och ökade utsläpp, men anger samtidigt att de flesta anläggningar kommer att kunna uppnå de nya kraven utan omfattande investeringar. Det rör sig därför i praktiken om ett fåtal anläggningar som kan behöva utnyttja möjligheten till de dispenser som EU-direktivet anger. Genom ett ansökningsförfarande till tillsynsmyndigheten begränsas mängden undantag. Tillsynsmyndigheterna har löpande kontakt med anläggningarna och är redan väl insatta i utsläppsförhållandena lokalt.

För anläggningarna är det viktigt att kunna säkra drift året runt. Pannor som bara körs ett fåtal timmar per år kan oförutsett få en stor betydelse om de ordinarie pannorna av någon anledning är otillgängliga. Ibland kan åtgärder planerade att genomföras under sommaren stöta på problem vid igångkörningen under hösten och projektet därmed dra ut på tiden, in i eldningssäsongen och behovet av spetslast. Det är framförallt begränsningen NO_x 200 mg/nm³ för lätt eldningsolja som kan vara svår att klara för spetslastpannor.

Naturvårdsverkets analys av konsekvenserna av att utöka tidsgränsen till 1000 timmar vid kall väderlek omfattar samtliga anläggningar, inte det begränsade antal anläggningar som efter 2025 respektive 2030 skulle kunna behöva detta. Det blir därför i analysen stora konsekvenser för utsläppen, vilket dock måste bedömas som helt osannolikt om ett av tillsynsmyndigheterna kontrollerat dispensförfarande införs.

Vad gäller möjligheten till senareläggning upp till 5 år för utsläppskraven, har Naturvårdsverkets analys främst inriktats på fastbränslepannor. För spetslastpannor sker nu en övergång från fossila till biobaserade eldningsoljor, men den genomförs på kostnadseffektivt sätt genom samordning med andra investeringar i anläggningen. Vattenfalls erfarenhet sammanfaller med den analys som Naturvårdsverket gjort för biooljor, dvs att 450 mg/nm^3 är en rimlig begränsningsnivå för NOx-utsläppen. Krav på ännu lägre nivåer kan utgöra en relativt stor utmaning för vissa typer av pannor.

Det är viktigt att möjliggöra kostnadseffektiv samordning av investeringar, framförallt för mindre anläggningar där den lägre graden av storskalefördelar gör dem extra utsatta för den skarpa prispress från eldrivna alternativ som dagens låga elpris och låga ränteläge ger.

Det bör också observeras att det i samband med utökning av när- och fjärrvärmenäten till nybyggda områden kan behövas en tillfällig panna under byggtiden, som kan vara flera år beroende på aktuell plan- och projekthandläggning inklusive oförutsedda överklaganden för detaljplaner. Den tillfälliga pannan tas sedan bort då anslutning till befintligt när/fjärrvärmenät genomförts. Det bör tydliggöras om dessa mobila pannor omfattas av kraven.

Avslutningsvis välkomnar vi som verksamhetsutövare utformningen av förordningens tydliga tabeller med utsläppskrav, och skulle välkomna en liknande uppställning vid nästa översyn av förordningen för stora förbränningsanläggningar. Det är tekniker, inte jurister, som implementerar reglerna i larmsystem och interna utbildningar etc och tabeller inte bara underlättar utan är en nödvändighet för god översikt.

Förslag till komplettering av förordning för medelstora förbränningsanläggningar

Undantag från begränsningsvärden för anläggningar med begränsad drifttid

30 § En 2018-anläggning som är i drift under högst 500 drifttimmar som ett rullande femårigt medelvärde omfattas inte av begränsningsvärdena i 22-24 §§.

När sådana anläggningar förbränner fasta bränslen ska istället ett begränsningsvärde för stoft på 200 milligram per kubikmeter normal torr gas gälla.

31 § En ny förbränningsanläggning som är i drift under högst 500 drifttimmar som ett rullande treårigt medelvärde omfattas inte av begränsningsvärdena i 25-26 §§.

När sådana anläggningar förbränner fasta bränslen ska istället ett begränsningsvärde för stoft på 100 milligram per kubikmeter normal torr gas gälla.

Tillsynsmyndighet får utöka tidsgränsen till 1 000 drifttimmar vid en nödsituation eller för värmeproduktion under exceptionellt kalla perioder. Dock ska ett gränsvärde för utsläpp av stoft på 200 mg/Nm^3 vara tillämpligt på anläggningar som förbränner fasta bränslen.

1. Denna förordning träder i kraft den 19 december 2017.
2. Bestämmelsen i 20 § ska tillämpas från och med den 1 januari 2024 för en 2018-anläggning med en installerad tillförd effekt över 5 megawatt och från och med den 1 januari 2029 för en 2018-anläggning med en installerad tillförd effekt som är högst 5 megawatt.
3. Bestämmelsen i 22 § ska tillämpas från och med den 1 januari 2030.
4. Bestämmelsen i 23 § ska tillämpas från och med den 1 januari 2025.
5. Bestämmelsen i 24 § ska tillämpas från och med den 1 januari 2025 för en 2018-anläggning som är en motor eller en gasturbin med en installerad tillförd effekt över 5 megawatt och från och med den 1 januari 2030 för en 2018-anläggning som är en motor eller en gasturbin med en installerad tillförd effekt som är högst 5 megawatt.
6. Bestämmelserna i 25-26 §§ ska tillämpas från och med den 20 december 2018.

Till och med den 1 januari 2030 får tillsynsmyndighet undanta befintliga anläggningar över 5 MW om minst 50 % av anläggningens produktion av användbar värme, räknat som ett rullande medelvärde under en femårsperiod, levereras i form av ånga eller varmvatten till ett öppet fjärrvärmenät. Vid ett sådant undantag får gränsvärdet för utsläpp inte överstiga 1 100 mg/Nm³ för SO₂ och 150 mg/Nm³ för stoft. Undantag får inte medföra överträdelse av miljökvalitetsnormer till luft.

Stöd för dessa förslag finns också beskrivna i EU-direktivet för medelstora förbränningsanläggningar:

(19) För att medlemsstaterna ska kunna ta hänsyn till vissa särskilda omständigheter där tillämpningen av gränsvärden för utsläpp skulle medföra oproportionellt höga kostnader jämfört med miljövinster bör de få undanta medelstora förbränningsanläggningar som används i nödsituationer och är i drift under begränsade tidsperioder från skyldigheten att iaktta gränsvärdena för utsläpp som fastställs i detta direktiv.

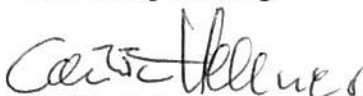
(20) Till följd av infrastrukturbegränsningarna hos befintliga medelstora förbränningsanläggningar som ingår i små enskilda system eller enskilda mikrosystem samt behovet att underlätta sammanlänkningsenheten av dem bör dessa anläggningar få mer tid att anpassa sig till de gränsvärden för utsläpp som fastställs i detta direktiv.

(21) Med tanke på de sammantagna fördelarna med fjärrvärme – den bidrar till en minskad inhemsk användning av starkt luftförorenande bränslen, förbättrad energieffektivitet och minskade koldioxidutsläpp – bör det vara möjligt för medlemsstaterna att ge mer tid till befintliga medelstora förbränningsanläggningar som levererar en avsevärd del av sin produktion av användbar värme till ett offentligt fjärrvärmenät att anpassa sig till de gränsvärden för utsläpp som fastställs i detta direktiv.

(22) Med tanke på den senaste tidens investeringar i anläggningar för biomassa som syftar till att öka användningen av förnybar energi och som redan lett till minskade utsläpp av föroreningar, samt för att beakta de relaterade investeringscyklerna, bör det vara möjligt för medlemsstaterna att ge dessa anläggningar mer tid att anpassa sig till de gränsvärden för utsläpp som fastställs i detta direktiv.

(26) För att säkerställa ett effektivt genomförande och verkställande av detta direktiv bör tillsyn, när så är möjligt, samordnas med den tillsyn som krävs enligt annan unionslagstiftning, på lämpligt sätt.

Med vänlig hälsning,


Cecilia Hellner

Public and Regulatory Affairs Nordic
Communications
Vattenfall AB

